

Hvordan forholde seg til skatt på ansattrabatter?

Å gi ansatte og andre rabatt eller gratisbilletter til konserter, show eller teaterforestillinger som kulturhusene arrangerer på eget sted er svært utbredt. Før 1. januar 2019 var slike gratisbilletter skattefrie, så lenge rabatten var rimelig og måtte anses å dekke et vanlig privat forbruk, men nå er reglene endret.

Fra 1. januar 2019 ble det innført nye skatteregler for ansattrabatter. For at rabatten skulle være skattefri var det opprinnelige forslaget at rabatten ikke måtte være mer enn 50 % og den samlede rabatten måtte ikke overstige 7.000 kr. i løpet av året. Forslaget møtte kross kritikk og som en følge av dette modererte Finansdepartementet i mars 2019 forslaget slik at personalrabatt, herunder 100 % rabatt, på uttak av varer og tjenester som bedriften produserer ikke er skattepliktig så lenge den samlede rabatten ikke overstiger 8.000 kr. i løpet av året.

Norske Kulturhus sendte via Bing Hodneland advokatselskap et brev til Skattedirektoratet hvor vi ba om en klargjøring av hva som er gjeldende rett når det gjelder skatteplikt for personalrabatter til ansatte. Vi mottok etter dette en fortolkningsuttalelse som er gjennomgått av Bing Hodneland.

Så hvordan skal man nå håndtere gratis konsertbilletter og andre ansattrabatter i et skatterettslig perspektiv?

Skatt på alt alltid!

Hovedregelen er at enhver økonomisk fordel vunnet ved arbeid er skattepliktig inntekt for den som mottar. Dette innebærer at alle økonomiske fordeler en ansatt mottar fra arbeidsgiver er skattepliktig. En økonomisk fordel er penger og naturalytelser (for eksempel lønn, bonuser, feriepenger eller tips, konsertbilletter, kinobilletter, festivalbilletter, mat, drikke, mv.).

Også fordeler som en ansatt mottar fra andre enn arbeidsgiver, men som har sammenheng med arbeidsforholdet, er i utgangspunktet skattepliktig. Dette innebærer for eksempel at konsertbilletter en ansatt mottar fra andre enn kulturhuset, (for eksempel en leverandør eller samarbeidspartner) også er skattepliktige.. Det sentrale er at det er en økonomisk fordel vunnet ved arbeid.

Hovedregelen for verdsettelsen av naturalytelser er omsetningsverdien – altså det beløpet en hvilken som helst annen person må betale for varen eller tjenesten. Ved rabatt er det differansen mellom det den ansatte betaler og det andre personer må betale for samme vare eller tjeneste som skal legges til grunn. I det videre har vi tatt utgangspunkt i gratis konsertbilletter ettersom det er dette vi har fått flest spørsmål om fra kulturhusene.

Unntakene som bekrefter regelen

Det finnes flere detaljerte unntak fra hovedregelen om at alle naturalytelser er skattepliktig. Tjenstlig bruk, rimelige velferdstiltak, personalrabatt-reglene (inntil 8.000 kr.) og gaver er blant noen av de mest brukte unntakene.

Tjenstlig bruk?

Gratis konsertbilletter som kulturhusene gir ansatte er i utgangspunktet en skattepliktig fordel. Men dersom den ansatte skal se konserten som ledd i utførelsen av sine arbeidsoppgaver, vil billetten være til tjenstlig bruk og ikke anses som en skattepliktig fordel. Dersom den ansatte ser en konsert hovedsakelig i privat interesse, er konsertbillettens verdi skattepliktig. Det må gjøres en konkret vurdering i det enkelte tilfellet og det er vurderingen av om den ansatte mottar en fordel som er avgjørende, ikke arbeidsgivers motiver for å gi ytelsen. Dette innebærer at det dersom den ansatte først og fremst er på konsert for å drikke øl og kose seg, men dette tilfeldigvis også er i kulturhusets interesse, så vil billetten ikke anses som tjenstlig bruk, men en skattepliktig fordel. Det samme gjelder for styremedlemmene til kulturhusene. Skattedirektoratet imøtekommer Bing Hodnelands påstand om at vurderingen av skatteplikt på billettene til hhv. den ansatte og dennes familie/venner kan gjøres separat. Dette innebærer at selv om den ansatte drar på konserten med venner/familie så vil fortsatt den ansattes billett kunne vurderes som tjenstlig bruk, mens billetten til den ansattes venner/familie vil være skattepliktig for den ansatte.

Rimelige velferdstiltak?

Et annet unntak fra skatteplikten som kan være relevant er tiltak for å øke trivselen og samhørigheten på en arbeidsplass, som omtales i skatterettslig sammenheng som velferdstiltak. Fordel ved velferdstiltak er i utgangspunktet skattepliktig inntekt for den ansatte på lik linje som fordel vunnet ved arbeid, men rimelige velferdstiltak er imidlertid skattefrie.

Hvorvidt en gratis konsertbillett kan anses som et rimelig velferdstiltak med tilhørende skattefritak avhenger av om 1) det foreligger et velferdstiltak eller ikke og 2) om tiltaket er rimelig eller ikke.

Dersom noe skal klassifiseres som et velferdstiltak må det være en ytelse som:

- henvender seg innad til de personer som er knyttet til kulturhuset, og
- har til hensikt å øke trivselen og samhørigheten på arbeidsplassen og tilknytning til den, oftest i form av fellesarrangement.

Gratis konsertbilletter til ansatte og deres familie kan dermed anses som et velferdstiltak, men det er da en forutsetning at det dreier seg om et fellesarrangement, der de ansatte ser en konsert i fellesskap. Skattedirektoratet legger til grunn at det gjelder et krav om at de ansatte må få tilbud om å se konserten i fellesskap samme dag.

Ved vurderingen av hva som er rimelig skal det blant annet legges vekt på:

- om velferdstiltaket er vanlig i arbeidslivet,
- verdien av det enkelte velferdstiltak for den ansatte, og
- om summen av de enkelte velferdstiltak er av mindre økonomisk verdi.

Grensen for hva som er rimelig er skjønnsmessig og beror på en helhetsvurdering. Det gjelder ingen faste beløpsgrenser, og det kan være variasjoner i rimelighetsvurderingen i forhold til hva slags type fordel det er snakk om.

Personalrabatt opp til 8.000 kr i løpet av året

Spesialreglene om skattefri personalrabatt gjelder rabatt opp til 100 % på varer og tjenester som mottas i et arbeidsforhold og som omsettes i eller hos arbeidsgiver virksomhet, virksomhet i samme konsern, leverandører eller kunder. Den øvre årlige beløpsgrensen per arbeidsgiver er 8.000 kr. Dersom beløpsgrensen overstiges, er overstigende beløper skattepliktig inntekt.

Dette innebærer at dersom en ansatt hos et kulturhus tar ut gratis konsertbilletter til en verdi av 9.000 kr i løpet av et år, vil 8.000 kr være skattefritt og 1.000 kr. skattepliktig.

Dersom en ansatt tar ut en billett til seg selv og venner/familie vil begge deler inngå i grensen på 8.000 kr.

Det samme vil gjelde for styremedlemmene til kulturhusene.

Rapporteringsplikt = kostnad og merarbeid for kulturhusene

Det er kulturhusene som har rapporteringsplikt for lønn og naturalytelser for sine ansatte og denne rapporteringsplikten omfatter også det som mottas fra skattepliktige og fra tredjeparter (når det er tilstrekkelig sammenheng mellom ytelsen og arbeidsforholdet). Kulturhusene har ikke rapporteringsplikt for andre enn de som utfører arbeid for virksomheten. Dette innebærer at dersom et kulturhus gir bort en konsertbillett til en samarbeidspartner, samarbeidspartners ansatt etc., så vil det være samarbeidspartneren som er ansvarlig for å rapportere.

Kulturhusene må rapportere det eventuelle skattepliktige beløpet til Skatteetaten gjennom A-ordningen, senest den 5. i måneden etter den kalendermånedens når beløpet utbetales eller ytelsen gis. Det er gitt 2 måneders utsatt rapporteringsfrist for skattepliktige naturalytelser som mottas gjennom en tredjepart. I tillegg til dette plikter arbeidsgiver å foreta forskuddstrekk og beregne arbeidsgiveravgift.

De nye reglene har blitt sterkt kritisert da de vil øke ressursbruken og administrative kostnader for arbeidsgivere, og i det praktiske liv vil det ofte være vanskelig å fange opp at egne ansatte har fått rabatter fra tredjeparter. Departementet har uttalt at arbeidsgiver ikke skal sanksjoneres ved manglende eller feil rapportering dersom arbeidsgiver har gjort det som med rimelighet kan forventes for å innhente riktige opplysninger for rapportering. Vårt råd er:

- å sørge for god informasjon til de ansatte og god dialog med kunder, leverandører og samarbeidspartnere som tilbyr personalrabatter.
- Vurdere om det skal settes en øvre grense for hvor mye de ansatte kan ta ut av gratis/rabatterte varer og tjenester og oppdatere arbeidskontraktene tilsvarende.
- finne effektive rutiner for å holde oversikt over ansattes bruk av rabatter ettersom man ved bokettersyn må kunne bevise at man fører fortløpende og månedlig oversikt over personalrabattene som ytes. (Det holder med et regneark hvor man oppfører samtlige ansatte og oversikt over deres konsertbillettuttak fortløpende)

For ytterligere spørsmål ta kontakt med Bing Hodneland, ved Rune Andersen; rua@binghodneland.no eller Limita Lunde; lil@binghodneland.no.

Ytterligere info fra skatteetaten finnes også her:

<https://www.skatteetaten.no/bedrift-og-organisasjon/arbeidsgiver/a-meldingen/veiledning/lonn-og-ytelser/oversikt-over-lonn-og-andre-ytelser/skattepliktig-rabatt-personalrabatt/>